

Verslag Zeepkist 21 april 2022, 19.00 uur

Gastheer	de heer J.C. Oostrum
Griffier	de heer H. Sepers
Inspreker	mevrouw Buitelaar.
Notulen	algemeen verslagbureau d&k

De heer Oostrum: Goedenavond, dames en heren. Voor de Zeepkist heeft zich gemeld mevrouw Buitelaar. Aan haar het woord.

Mevrouw Buitelaar spreekt als volgt:

Het ondernemersplan.

Wat mooi dat de ondernemers actie ondernemen en hun eigen lot in handen nemen. Met name de bewegwijzering vind ik een heel goed idee. Wij zien vaak mensen verwilderd op hun telefoon kijkend het Kazerneplein afstappen. Maar..., het warenhuis van Gorcum. Echt? De term 'warenhuis' doet mij denken aan middelmaat, music of the millions, doorsnee en eenheidsworst. Willen we ons zo definiëren? In een warenhuis hebben ze van alles, maar net niks, gaat nergens de diepte in, terwijl het gekleurde zebrapad hier buiten doet vermoeden dat we juist een kleurrijke, gevarieerde, inclusieve stad met ruimte voor authenticiteit en diepgang zijn. Daarin passen geen straten met allemaal dezelfde kleur en vorm reclameborden. In het promotiefilmpje van het reclamebureau werd wel acht keer het woord 'beleving' genoemd. Hoe is eenheidsworst beleving? Beleving komt door variatie, verrassing en door het onverwachte. En waarom neemt de gemeente schijnbaar klakkeloos het woord 'warenhuis' over? Ik lees het nu al in de meedenksessie-bedelmails. Je hoeft niet alles klakkeloos over te nemen omdat het een burgerinitiatief is. Ik geloof in de kracht van woorden en dat het belangrijk is hoe je jezelf benoemt. Het zegt iets over je zelfbewustzijn. Gorinchem in de afprijsbak? Denk er nog even goed over na.

Het stegenplan.

Mooi mee gekaapt in het winkelplan, al eens opgezet maar reddeloos verloren gegaan bij gebrek aan..., ja, aan wat? We kregen een folder met voorbeeldfoto's van voor verkeer afgesloten straten uit Zwolle en Haarlem en een doodlopende straat in Gorinchem. Misleidend, want dat zijn geen stegen. In straten mag je bankjes en brede bloembakken neerzetten, in stegen niet. Er zijn al mensen teleurgesteld omdat ze bankjes hadden aangevraagd en nul op het rekest kregen. Want: steeg mag niet, vanwege de hulpdiensten. Het staat alleen wel leuk in de folder.

Ons wordt gevraagd om mee te doen, maar wel met allerlei voorwaarden. Je mag kiezen uit acht kleuren, jij betaalt en jij verft. De gemeente maakt jouw geveltuintje en jij mag kiezen uit acht planten, waaronder een giftige en een sierdruif (waarom geen echte?). Weet de erfgoed- en de welstandcommissie van deze plannen en, niet te vergeten, de kabelman? Die hebben wij namelijk erg laten schrikken, mijn excuses, in de afgelopen jaren toen wij ons pand wilden schilderen en geveltuintjes wilden aanleggen op onze burendag: Mocht niet. Het is er allemaal toch gekomen, maar daar hebben we voor moeten knokken. En is alles nu koek en ei, of moet iedereen weer langs al die instanties? Blijkt straks in de praktijk dat toch weer van alles niet mag, want..., ja, kabels, want, ja, beschermd stadsgezicht? Is er overleg geweest, of zijn we blij gemaakt met een dooie mus?

Van de bewoners van de stegen wordt naast tijd, geld en moeite een hele hoge graad van saamhorigheid en Gorcumerschap gevraagd. Zijn jullie niet per ongeluk aan de verkeerde kant van de koe begonnen: de melk? En wat gaat er in de voorkant? Voeding: samenhang, buurtschap, burgerschap. De 16 nieuwe burens in onze Knipsteeg bijvoorbeeld kan het, op één na, geen bal schelen wat er in de steeg gebeurt. Die huren een heel duur bed en vervuilen de steeg zelf met onder andere peuken. Mensen moeten elkaar en hun omgeving de moeite

waard gaan vinden, soms moeten ze eerst maar eens beginnen met elkaar te leren kennen. Elke steeg zou een steegmeester kunnen hebben die daar actief mee bezig gaat: buurt zijn. En dán kun je een stegenplan lanceren.

Dan heb ik het nog niet gehad over de hondenpoepoverlast en het vandalisme: in een halfjaar tijd zijn er twee bloembakken van ons burenpand kapot geschopt.

Een aantal tips:

- Beloof geen dingen die toch niet kunnen. Ik sta voor de klas, ik weet dat dat erg demotiveert.
- Verkoop niet alle lege gaten in de stad aan projectontwikkelaars die hele dure bedden verhuren in piepkleine hokjes. Er is veel verloop en woononverschilligheid. Ga voor woonkwaliteit en plezier, dat komt de samenhang ten goede.
- Kan de gemeente de huiseigenaren met afbladderende verflagen en loskomende kalkmuren niet eens aanduwen? We hebben er twee in de steeg.
- Betrek de omliggende straten erbij. Doe eens niet zo star. Wij mailden voor de buurt om trellissen (plantenklimrekken) die de gemeente zou willen plaatsen, stond in de folder. Ze plaatsen er drie in de stegen, maar die twee voor in de straat om de hoek....nee, dat kan niet; da's een straat, geen steeg. Niet meedenken of doorverwijzen naar bijvoorbeeld 'Blik in actie', nee, gewoon nee. Klantvriendelijkheid van de ambtenaren, om- en meedenken op het gemeentehuis is een topic apart waarvan ik legio anekdotes heb. Daar ligt een enorme taak. Samenhang dus.

Dan zonnepanelen. Dat wordt mijn komende project. We hebben er al een mail over gehad. Je had mij doorgestuurd naar meneer Van Piet, geloof ik. Die heb ik gemaïld, maar daar heb ik al twee maanden niks van gehoord. In de meivakantie ga ik hem achter zijn broek zitten. Wij wonen in de Hazewindhondstraat in een pand uit 1880. Welstand- en erfgoedcommissie (waar verdacht veel dezelfde mensen in zitten; dat vind ik raar) gaven een negatief advies. Een glazen vissenkom naast het Hugo de Grootpoortje niet lelijk, zonnecollectoren op 4 hoog boven de grond wel lelijk. Kun je dit nog volhouden in deze tijd?

Misschien mogen rode zonnepanelen, maar duurder in aanschaf en montage en 30% minder rendement. Ze zitten ook niet in het assortiment van het energieloket van de gemeente. Dat op zich vind ik al opmerkelijk voor zo'n oude stad als Gorinchem. Daar moet je over nadenken. Inmiddels weet ik dat wij echt de enigen niet zijn met dit probleem. We komen dus niet in aanmerking voor die leuke "we doen het samen-korting".

Gemeente Gorinchem, mogen er rode zonnepanelen in jullie collectie, of willen jullie nog eens kritisch kijken naar de regel dat donkere zonnepanelen niet mogen op oude panden? Dit project zal waarschijnlijk ook weer meer dan twee jaar gaan duren, net als de muurschilderingen die als we spreken op ons pand gezet worden. Dick, jij hebt het gezien hè?

De heer Van Zanten: Ja.

Mevrouw Buitelaar: Was het mooi?

De heer Van Zanten: Ja, erg mooi!

Mevrouw Buitelaar: Ja hè? Met heel veel hele emotionele reacties van mensen uit de omgeving. Maar de eerste mails zijn al heen en weer gegaan over dit onderwerp. Misschien duurt het wel twee jaar. Ik hoop dat ik 100 word, want die tijd heb ik hier nodig. Wij hebben namelijk nog veel meer plannen.

Dank je wel.

De heer Oostrum: Dank je wel, Helga. Ik hoor kritische geluiden, maar tegelijk ook een positieve insteek. Allereerst geef ik de aanwezige leden van de raad de mogelijkheid een vraag te stellen. Verder zijn er voldoende wethouders aanwezig die misschien ook nog een reactie willen geven.

De heer Krol: U begon met het warenhuis. We kennen elkaar niet persoonlijk, maar u lijkt me een creatief mens. Ik ben benieuwd welke suggesties u zelf heeft bedacht.

Mevrouw Buitelaar: Da's een goeie, daar ga ik over nadenken. Ik ben geen winkelier, dus voor mij hoeft het niet een naam te hebben. Ik snap eigenlijk niet waarom het zo moet heten, wat daarvan de meerwaarde is. Denkt men soms dat mensen daardoor worden aangesproken? En als ze dan naar Gorinchem komen, blijkt het gewoon geen warenhuis te zijn. Waarom moet het dan zo heten, waarom moet het überhaupt een naam hebben? Gorinchem is toch vestingstad, dat is toch prachtig? Dat is een geuzennaam, laten we die voeren.

De heer Koçak: Wat is precies de strekking van uw betoog?

Mevrouw Buitelaar: Nou, bijvoorbeeld dat over het stegenplan in de folder veel beter nagedacht had moeten worden voordat het eruit wordt gegooid, want er zitten een aantal onwaarheden in. Mijn buurvrouw bijvoorbeeld had zo'n bankje aangevraagd, maar dat kan dus niet. Het staat wel in de folder, al is het inmiddels wel van jullie site af gehaald. Zo waren er meer dingen waarvan ik denk dat daarover van tevoren veel beter nagedacht had moeten worden. Je kunt ook eens bij mensen te rade gaan over wat ze eigenlijk nodig hebben. Er wordt van ons heel veel verwacht: tijd, geld, inzet, en dan wordt gezegd dat je uit acht kleuren mag kiezen. Ik heb, denk ik, al tien mensen gesproken die met hun hakken in het zand gingen. Die gaan dat niet doen, dat had ik u zo wel kunnen vertellen. Nu staat het zo in die folder en dat vind ik erg jammer, want ik vind het een fantastisch plan om iets aan die stegen te doen, maar nu dreigt het dus hakken in het zand te worden. Het is knullig gegaan met die folder, waardoor mensen nu niet krijgen wat jullie beloven. Ja, ik ben streng hè? Sorry, maar het gaat me echt aan het hart. Ik woon in zo'n steeg en maak dat mee. Mensen zeggen dan tegen mij: hé, hoe zit dat?

De heer Oostrum: Alsof jij de gemeente bent?

Mevrouw Buitelaar: Ja.

De heer Oostrum: Ik zag Pierre Schefferlie een vinger opsteken.

De heer Schefferlie: Ik ben op zoek: heb jij ook voorbeelden waarvan je zegt "als je het nou zó doet, gemeente, dáár deed je het wel goed"? Die kunnen heel inspirerend zijn om dat meer te gaan doen. ik hoop dat je wat van die voorbeelden hebt van: doe het nou 'zus' of 'zo', want daar deed je het goed en dat moet je weer doen!

Mevrouw Buitelaar: Nou, ooit zijn jullie eens allemaal op cursus gegaan om het hier klantvriendelijker te maken, en dan heb ik het over tien jaar geleden, toen met die sterrentoestand, toen ik een boete van de gemeente had gekregen omdat ik met stoepkrijt sterren op de vloer had getekend, wat er met regen gewoon af zou zijn geregend, maar jullie gingen een schoonmaakbedrijf bellen en dat rekende 300 euro. Enfin, die rekening kreeg ik toen en toen kreeg ik te horen dat jullie cursussen gingen doen om klantvriendelijker te gaan denken. Nou, dat vind ik echt fantastisch.

De heer Schefferlie: We moeten tien jaar terug met dit voorbeeld?

Mevrouw Buitelaar: Ja, maar ik vind het wel een heel goed voorbeeld, om de mensen achter de bureaus ook..., nou zoiets als die 'Blik in actie'- Oké, dat kan niet met die trellissen, want dat hoort niet bij het stegenplan. Maar zeg dan: we hebben een 'Blik in actie', top, echt, heel goed. Want we hebben met die burendag heel veel aan die meiden gehad. Die zijn er wezen kijken, groenvoorziening is wezen kijken, we hebben een heel actieve buurt, we hebben daar vergroend en tuintjes gemaakt. Dat was hartstikke leuke. 'Blik in actie' werkte heel goed,

maar misschien is dat niet overal bekend.

De heer Oostrum: Misschien moeten we dat breder bekend maken.

Mevrouw Buitelaar: Ja, als het dan buiten dat stegenplan valt, maar je wilt wel meedoen, en je zit net op de hoek, dat dat ook kan.

De heer Oostrum: Volgens mij kan er in Gorinchem meer dan wij denken. Alleen, je moet-

Mevrouw Buitelaar: Ja, de goede kanalen, ja.

De heer Oostrum: Ik kijk even naar andere raadsleden. Ik zie wethouder Joost van der Geest, die misschien iets over het warenhuis kan vertellen.

Wethouder Van der Geest: Het warenhuis is een initiatief van Hartje Gorkum. Als je een betere naam hebt, of dingen die beter kunnen, dan staan ze daar gewoon voor open. Dan kun je bij Roel Bronkhorst naar binnen lopen, hij is de voorzitter van Hartje Gorkum

Mevrouw Buitelaar: Ja, ik ken hem.

Wethouder Van der Geest: Die staat er heel erg voor open om bij zulke geluiden op te treden.

Mevrouw Buitelaar: Ja, ik ben geen winkelier, dus ik denk niet commercieel. Ik bedenk vaak dingen die niks opleveren.

Wethouder Van der Geest: Spreekkamer van de Stad is er bijvoorbeeld bij betrokken, die ken je ongetwijfeld ook.

Mevrouw Buitelaar: Ik kreeg een mail om mee te komen denken. Ja, ik werk 's avonds, dus het is best wel lastig. Dat deden ze wel leuk bij ons om de hoek: wilt u meedenken? Nou, ik heb in het verleden heel veel meegedacht, dat is niet altijd-, die posters hangen nog ergens, denk ik. Ja, daar mag je dus je ideeën komen brengen, maar in die mail stond al, gewoon als feit: warenhuis van Gorinchem. Toen dacht ik: nou, oké, dat is dus al neergelegd, kan ik daar nog iets... Jij zegt van wel, dat is een rekbaar begrip?

Wethouder Van der Geest: Warenhuis is de titel die ze aan het plan geven, om aan te geven dat ze collectief aan de slag willen.

De heer Oostrum: Maar het is dus een werktitel in feite.

Wethouder Van der Geest: Een concept. Er zullen best dingen zijn waarvan we zeggen "nou, dat is minder mooi", of "juist heel goed".

Mevrouw Buitelaar: Ja, die borden bijvoorbeeld, echt fantastisch, want ik zeg niet alleen maar negatieve dingen. Die borden vind ik echt een goed idee.

Wethouder Van der Geest: Het plan staat vol met afbeeldingen als inspiratie van wat er zou kunnen..., en dan moeten we wat verder kijken wat er ook gerealiseerd samen kan gaan worden of door wie.

De heer Oostrum: Maar in feite is het de gemeente die faciliteert in ieder geval.

Mevrouw Buitelaar: Ja, dat snap ik, maar mijn punt is dat je niet overal 'ja' op hoeft te zeggen omdat het een burgerinitiatief is. Ik weet dat jullie daar gevoelig voor zijn, en het is ook heel

belangrijk dat die burgerinitiatieven er zijn, maar je moet wel blijven nadenken van: klopt het, past het, willen we dit?

De heer Oostrum: Everdien, ik zag een hand?

Mevrouw Hamann: Ja. Ik werd pas geleden benaderd door een bewoner van de Schuttersgracht die langs de gevel twee berkenboompjes had geplant en meteen iemand van de gemeente op z'n dak kreeg, want: berkenboompjes langs de gevel, dat mag niet! Ze zouden op straffe van boetes worden verwijderd. Ik heb geprobeerd een kleine bijdrage te leveren aan de oplossing van dit conflict, want het is mij opgevallen dat iedereen wel van goede wil is. Vanuit de gemeente wil men die geveltuintjes stimuleren, maar ja, je kunt niet alles. Berkenbomen groeien als een malle en ik kan me voorstellen dat dat problemen geeft, maar praat er dan gewoon eens met elkaar over. De gemeente wil ook best helpen om daar een leuke geveltuin te maken met middelen en de mogelijkheden die dan wel kunnen. Er is nu een actie gestart in die straat, bij burens, om dat gezamenlijk te gaan doen, en dan kun je weer in aanmerking komen voor een 'Blik in actie'-bijdrage. Dus er gebeurt wel van alles op dit gebied.

Mevrouw Buitelaar: I know the drill.

Mevrouw Hamann: Maar ik ben het met je eens dat er veel overleg nodig is, of dat de mindset een beetje anders moet.

Mevrouw Buitelaar: Een kleine anekdote, en daar komt 'ie toch weer om de hoek kijken: wij hadden ook zo'n burenactie. Wij hadden die tuintjes gepland en toen mocht het niet doorgaan omdat er kabels in de grond lagen. We zijn toen samen gaan kijken en toen bleek dat er op al die plekken helemaal geen kabels in de grond zaten. Maar het was al 'nee'. Dat is naar voor ons in het veld: nee! "Ben je er geweest?", vroeg ik aan die meneer. "Nee...."

Mevrouw Hamann: Eerst eens even overleggen.

Mevrouw Buitelaar: Ja. Berken kan inderdaad niet, maar wij hadden sterk gevraagd om die plantenbakken te adviseren. Dus ja, die weet heus wel wat die doet.

Mevrouw Hamann: Ja, zeker. Maar of die de leidingen en kabels in de grond weet....

Mevrouw Buitelaar: Nee, maar die zaten er dus helemaal niet. De burens hadden in kaart gebracht waar de kabels zitten en toen hebben wij nog overleg gehad over "goh, waar zullen we dat doen?".

Mevrouw Hamann: Ja, precies.

Mevrouw Buitelaar: Achteraf bleek het eigenlijk wel te kunnen.

Mevrouw Hamann: Het kon dus eigenlijk wel. Gewoon overleggen dus.

Mevrouw Buitelaar: Ja.

De heer Oostrum: Helder. Ik heb stegen langs horen komen, ik heb het warenhuis langs horen komen, maar ik heb eigenlijk nog niets over zonnepanelen gehoord!

Mevrouw Buitelaar: Ik las in de krant dat in 2023 de btw eraf gaat, dus het lijkt mij dat wij in januari gewoon die dingen willen hebben.

De heer Oostrum: Ik zie wethouder Kraaijeveld.

Wethouder Kraaijeveld: Uw punt is heel helder en hier zitten ook heel veel raadsleden. Je krijgt steeds vaker ook vragen vanuit de binnenstad. Die lopen niet alleen met zonnepanelen tegen dingen aan, maar ook gewoon met het verduurzamen van een woning in een historische binnenstad met monumentale panden. Dat is een steeds groter wordende uitdaging in een tijd waarin we gasloos moeten worden. Dus ja, dat is, denk ik, een brede opgave die er ligt. De suggestie om camouflagepanelen te koppelen aan de stimuleringsregeling is misschien iets wat de nieuwe raad mee zou kunnen nemen. En we leren natuurlijk ook. We zijn begonnen met zonnepanelenacties, allemaal digitaal, honderden mensen hebben daar gebruik van gemaakt en dit soort feedback hebben we ook weer nodig om te kijken hoe we het verder kunnen doen naar de toekomst. En als het gaat over contact: ik zal dat nog even nagaan bij de ambtenaren. Ik moet ook zeggen dat die in deze tijd wel heel veel op hun bord hebben liggen, dus ik snap ook wel dat het soms niet meteen lukt.

De heer Oostrum: We hebben nog even tijd. Ik zie ook wethouder Van Zanten staan.

Wethouder Van Zanten: Ik wil wel wat zeggen, want ik voel me nu ook vrijer om dat te doen dan misschien in het verleden. Gisteren liep ik toevallig door de Knipsteeg en ik was vergezeld – dat wist jij misschien nog niet – van de directeur van het Erfgoedhuis Zuid-Holland, en die vond wat je gedaan had wel heel mooi. Het is misschien ook goed even te zeggen dat steeds als een nieuwe raad gekozen is, ze meteen in het geldend regime terechtkomen van regels die voorgaande raden vaak hebben vastgesteld en is er de neiging – daar loop jij nog steeds tegen op als burger – dat je bestookt wordt met de regels. Je hebt een initiatief en dan komt er een hele ceel van regels die bepalen dat het niet kan. Het zou voor raad wel eens goed zijn om niet gezellig mee te praten met wat er zo gezegd wordt, maar ook gewoon eens even bij zichzelf te rade te gaan en te kijken of de regels die hier aan de orde zijn in deze tijd nog wel passend zijn.

De heer Van Willigen: En of ze juist gehanteerd worden, want ik heb bij dit project gemerkt dat er wel gespeeld wordt met regels. Er wordt dan gezegd dat iets niet kan volgens de regels, maar die regel was dan niet afgesproken.

Wethouder Van Zanten: Ambtelijk is het heel simpel. Je hebt te maken met een regelstelsel en alles wat langs komt wordt aan die regels getoetst. Het verhaal van de geveltekening van Helga is een fantastisch voorbeeld. Wij zijn als college doelbewust contrair gegaan op de adviezen van de welstandscommissie en de erfgoedcommissie, maar je hebt geen idee wat dat dan betekent en hoe je vervolgens vanuit de commissies, die ook ergens voor aangesteld zijn, bestookt wordt van “wat doen jullie nu?” Anders omgaan met de regels vinden mensen heel lastig, maar ik zou de politiek wel willen meegeven om niet, laat ik zeggen, bijna mee te huilen met de wolven in het bos, maar gewoon eens, als zich initiatieven voordoen zoals die hier zijn...

Mevrouw Buitelaar: Ja, want die ga je meer krijgen.

Wethouder Van Zanten: eens te na te gaan of de manier waarop we die benaderen nog wel van deze tijd is.

Mevrouw Buitelaar: Maar in die folder van het stedenplan staat dat de gemeente graag muurschilderingen wil. Nou, dan moeten wij ons achter ons oor krabben...

Wethouder Van Zanten: Ik heb daar moeite mee gehad!

Mevrouw Buitelaar: Maar het wordt ons wel beloofd in die folders, snap je? En dan zeggen mensen straks: ja, dat wordt allemaal.... Dat kun je je niet veroorloven.

Wethouder Van Zanten: Maar ik moet wel zeggen, en dat helpt misschien ook wel: ga gewoon eens kijken, want het ziet er fantastisch uit. Ook de gevel zoals die nu gestuct en gedaan is, is heel mooi. Dat was voor de erfgoedcommissie een heel moeilijk verhaal, want daarmee ging de oorspronkelijke muur en de ankers..., enfin: noem maar op. Maar ik vind dat het er fantastisch uitziet.

Mevrouw Buitelaar: En zij vroegen aan ons, of ik alle mensen die mij vroegen “hoe heb je dat voor elkaar gekregen?”, en dat wil ik ook” naar die commissies te sturen. Ja, dan stuur ik ze dus hetzelfde bos in als ik! Dat is een beetje raar.

De heer Oostrum: Het is een helder pleidooi.

Wethouder Van Zanten: Kijk, als er nieuwe verzoeken komen, kun je die wel op dezelfde wijze benaderen, want dat zijn dan een van de regels..... Maar kijk, de politiek gaat over die regels. Dus ik zou zeggen: denk daar dan eens wat meer over na en praat dan niet allemaal mee, weet je wel, zoals dat op zo’n avond wel gebruikelijk is. Neem gewoon eens het initiatief om kritisch naar die regels te kijken.

De heer Oostrum: Nou, zet die oproep eens in de krant en op de podcast. Ik weet niet wat het is, maar ik weet dat er een podcast is!

Goed. Mensen, het is zeven minuten voordat we aan de raadsvergadering moeten beginnen. Is er nog een brandende vraag die nu gesteld moet worden?

Mevrouw Buitelaar: Nou, lief zijn voor elkaar.

De heer Oostrum: Daarmee zou ik willen afsluiten. Dank voor je inbreng, iedereen dank voor de aanwezigheid en de reacties. Veel succes.